

Немає сумніву, що негативний вплив навколишнього середовища різної природи и характеру (соціальні, економічні, біологічні, хімічні та ін.) приводить до розвитку несприятливих ефектів у стані здоров'я населення, що проявляється в збільшенні захворюваності, погіршенні фізичного розвитку тощо.

Одним з негативних проявів дії навколишнього середовища на організм людини та на суспільство в цілому є збільшення стоматологічної захворюваності. Значне поширення різноманітних форм уражень тканин зубів та пародонту серед різних вікових груп населення спонукає до розгляду цієї проблеми, а також на пошуки додаткових форм профілактичної медицини.

Не дивлячись на численні роботи щодо проблем організації профілактики, бажаних результатів від застосування медико-профілактичних технологій у здоров'ї населення, зокрема, стоматологічному здоров'ї, поки що не одержано. Серед багатьох причин є недооцінка населенням значення профілактики щодо вирішення проблем здоров'я, а також дія агресивних чинників середовища та нездоровий спосіб життя більшості населення країни. Сучасна профілактична медицина визначає політику та стратегію зміцнення здоров'я, принципи і механізми дії технологій та конкретні підсистеми управління. Розвиток профілактичного напрямку сучасної медицини потребує постійного і глибокого наукового аналізу реальних можливостей науки і практики для набуття радикальної зміни системи охорони здоров'я.

Пріоритетним завданням організаторів охорони здоров'я є формування моделей первинної профілактики з урахуванням захворювань порожнини рота населення на основі епідеміологічних досліджень, при врахуванні екологічних, промислових, соціальних та інших факторів, які впливають на зростання стоматологічної захворюваності. Одним з важливих умов ефективності профілактики в умовах впливу екологічних чинників – є формування у населення зацікавленості в участі у профілактичних програмах, переконання в ефективності таких програм на конкретних прикладах та визначення економічних переваг профілактики над лікуванням.

ЕРГОНОМІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОБОЧИХ ПОЗ ЛІКАРЯ-СТОМАТОЛОГА ТЕРАПЕВТИЧНОГО ПРОФІЛЮ

Буря Л. В., Катрушов О. В., Кузь Г.М. Українська медична стоматологічна академія, м. Полтава

Важливу роль в усіх сферах трудової діяльності людини відіграє ергономіка, яка вивчає та створює оптимальні умови для роботи людини на даному робочому місці у даний момент часу. Насамперед мова йде про скорочення непродуктивних витрат часу та ефективний розподіл робочого простору, більш повноцінне використання кваліфікації окремих фахівців; та захистит людського організму від зайвих навантажень під час роботи. На сьогодні для гігієнічної науки є актуальним вивчення здоров'я людини, його динамічних змін, особливо під час роботи.

Нашу увагу привернула праця лікарів-стоматологів терапевтичного

профілю. З цією метою нами було проведено 53 дослідження щодо виконання ергономічних вимог в 23 стоматологічних кабінетах м.Полтава. Результатами досліджень було виявлено велику кількість різноманітних неправильних робочих поз. Їхнє широке розповсюдження в ряді випадків можна пояснити небажанням лікарів витратити час на підбір раціональної пози, але найчастіше за все невмінням цього робити, оскільки це, на жаль, не входить до навчальних програм.

Спостереження свідчать про те, що вид лікарського прийому впливає на робочу позу стоматолога. Від пози лікаря залежить не тільки зручність положення його тіла під час роботи, і, отже, час настання втоми, а навіть і якість та ефективність лікування пацієнтів.

Прийнято розрізняти основні і вимушені робочі пози. Основними вважають робочі пози, у яких людина працює сидячи чи стоячи, вимушені — при різному ступені нахилу тулуба. Під час вивчення встановлено, що лікарі-стоматологи працюють здебільшого у вимушених робочих положеннях.

Таким чином, лікарю-стоматологу необхідно підібрати найбільш оптимальне робоче положення для кожної маніпуляції. Як показують наші дослідження, потрібно чергувати роботу в положенні стоячи та сидячи. При маніпуляціях, які вимагають значних затрат часу, найкраще розмішувати пацієнта лежачи, при цьому медичний персонал має знаходитись в позі сидячи з вертикальним положенням спини (можливо, з незначним нахилом вперед), що з гігієнічної точки зору є найбільш раціональним.

ПСИХОГІГІЄНИЧНІ АСПЕКТИ ОПТИМІЗАЦІЇ ХАРАКТЕРУ ПРАЦІ ЛІКАРЯ-СТОМАТОЛОГА

Буря Л. В., Катрушов О. В., Баранов М.О. Українська медична стоматологічна академія, м. Полтава

Для сучасної гігієнічної науки психогігієна є актуальним питанням вивчення нервово-психічного здоров'я людини. Особливо гостро ця проблема відчувається в стоматології. Робота цих спеціалістів має цілий ряд особливостей. Праця в умовах постійного контакту з хворою людиною, схильною до різноманітних, не завжди адекватних психічних реакцій, вимагає від сучасного медичного працівника не тільки професійних якостей, але й толерантності до психо-емоційного напруження.

Враховуючи значущість цієї проблеми нами були проведені психогігієнічні дослідження характеру праці лікарів-стоматологів терапевтичного профілю в стоматологічних кабінетах м. Полтава. Результати досліджень показують, що лікарю необхідно бути не тільки кваліфікованим спеціалістом з профілактики та лікування того чи іншого захворювання, але й мати глибокі знання з психології для професійного спілкування з пацієнтом.

Серед факторів, які істотно впливають на ступінь втоми лікарів-стоматологів та обумовлюють рівень дієздатності і працездатності, на першому місці знаходиться психо-емоційний фактор. Стан здоров'я пацієнта, складність